

Van Hoofdlijnenakkoord naar Regeerprogramma

Inzet provincies

VERSIE: 10 JULI 2024

Interprovinciaal Overleg

Gezamenlijke provincies

[WWW.IPO.NL](http://www.iponl.nl)

De gezamenlijke provincies zien in het Hoofdlijnenakkoord veel aanknopingspunten om hun bijdrage te leveren aan de grote opgaven waarvoor het nieuwe kabinet zich gesteld ziet. Hieronder geven we langs drie hoofdlijnen aan hoe wij kunnen bijdragen. Deze zomer zijn wij ook beschikbaar voor een toelichting of nader gesprek. We helpen graag bij de totstandkoming van het regeerprogramma!

Schaarse ruimte, scherpe keuzes

We hebben in Nederland ruimte nodig. Om te wonen, te werken, te ondernemen en te recreëren. Ons land is te klein om alles wat we willen mogelijk te maken. Ruimte is schaars, scherpe keuzes zijn nodig. Die moeten het nieuwe kabinet en de provincies met elkaar gaan maken.

Provincies overzien de ruimteclaims van alle ruimtelijke opgaven in hun gebied. Zij voeren samen met gemeenten de regie over locaties voor woningbouw en bedrijven en over de bereikbaarheid ervan. De inrichting van onze gebieden moet daarbij in samenhang worden gezien met de beschikbaarheid van energie, voldoende drinkwater en met de Europese wet- en regelgeving. De provincies helpen het nieuwe kabinet bij die keuzes vanuit de provinciale kerntaken, met de kennis over het specifieke karakter van de regio's en de verbinding met de inwoners. Wanneer het nieuwe kabinet de provincies bij de start van het vormen van beleid en regelgeving goed betreft, kunnen we samen beleid en uitvoering dicht bij elkaar brengen.

- > Het is van belang om op de Woontop wederkerige afdwingbare afspraken te maken tussen publieke en marktpartijen, waarbij ook wordt ingezet op het verbinden van netbeheerders en drinkwaterbedrijven om daarmee de aanpak van netcongestie en drinkwaterlevering te waarborgen voor woningbouw.
- > Het is belangrijk dat de meerjarige investering (2,5 miljard) voor het ontsluiten van woningbouwlocaties en aanleggen van infrastructuur ook wordt ingezet voor OV en fietsinfrastructuur.
- > Voor de beschikbaarheid en betaalbaarheid van energie voor inwoners én bedrijven is het wenselijk dat de aanvullende uitvoeringsmiddelen, op basis van het recente ROB-advies (230 miljoen), voor de periode van 2025-2030 beschikbaar komen.
- > Een goed functionerend VTH-stelsel is belangrijk voor het vertrouwen van de burger in de overheid en (goed) bestuur. Een landelijke "up-to-date" informatievoorziening is daarvoor essentieel. Het VTH-stelsel loopt op digitaal gebied 30 jaar achter. Er is aanvullend structureel €30-60 miljoen per jaar nodig om de landelijke informatievoorziening (het digitale VTH-stelsel) op orde te krijgen en houden.
- > Geef samen met provincies invulling aan de strategische investeringsagenda's om met publieke én private middelen economie en innovaties te stimuleren.

Een toekomstbestendig landelijk gebied

In een eerdere [propositie](#) gaven de gezamenlijke provincies al aan dat langjarige duidelijkheid nodig is over doelstellingen rondom het landelijk gebied. De wettelijke doelen en opgaven voor landbouw, water, natuur en klimaat zijn onveranderd. Er zijn echter minder middelen specifiek gereserveerd voor de gebiedsgerichte aanpak. Daarom stellen wij een gezamenlijke heroriëntatie op de aanpak voor. Waarbij we pleiten voor een integrale aanpak met een duidelijke focus in gebieden op ruimtelijke condities voor water, landbouw en natuur, nieuwe afspraken over de inzet van instrumenten en afspraken over generieke maatregelen gericht op stikstof en klimaat.

- Overweeg, in overleg met de provincies, om de gereserveerde middelen (5 miljard incidenteel en jaarlijks 0,5 miljard structureel) voor landbouw en agrarisch natuurbeheer ook deels gebiedsgericht in te zetten.
- Het is wenselijk dat de resterende middelen van de koplopersaanpak (172 miljoen) behouden blijven voor getoetste projecten in provincies die in de vorige ronde minder hebben ontvangen.
- Een integrale aanpak van de opgaven en doelen in het landelijk gebied blijft van belang. Inwoners willen namelijk een leefbaar landelijk gebied, de natuur vereist investeringen in behoud en herstel en ondernemers hebben behoefte aan duidelijkheid voor lange termijn.

Goed bestuur is samenwerken

Goede samenwerking tussen provincies, gemeenten, Rijk en de Europese Unie is van doorslaggevend belang om onze gezamenlijke ambities waar te maken. Goede interbestuurlijke en financiële verhoudingen zijn daarbij een cruciale randvoorwaarde. We waarderen de prioritering die het nieuwe kabinet daaraan geeft. Laat het gesprek over de aanpak van de opgaven in ons land niet gevoerd worden vanuit – in beton gegoten – beschikbare middelen. Goed bestuur is samenwerken binnen ons Huis van Thorbecke.

- Wij wensen met het Rijk, gemeenten en waterschappen zo snel mogelijk een breed Overhedenoverleg. Wij blijven graag met elkaar in gesprek door twee keer per jaar een regulier Overhedenoverleg te organiseren. In de aanloop naar de besluitvorming over de Voorjaarsnota, en in aanloop naar de bespreking van de Rijksbegroting in de Ministerraad. Leg dit vast in een Overhedenakkoord.
- Het is van belang dat de voorgenomen korting bij de overheveling van de SPUK's naar het Provinciefonds in verhouding staat tot de daadwerkelijke administratieve lasten van SPUK's. Kijk hierbij ook naar de uniformering van processen rondom verantwoording.
- We hebben de gezamenlijke verantwoordelijkheid (Rijk en provincies) om zorg te dragen voor de balans tussen ambities, taken, middelen en uitvoeringskracht nu de kostenontwikkeling van provincies (in het bijzonder voor natuur, OV en infrastructuur) niet evenredig meebeweegt met de BBP-systematiek.



CONTACT

Rien Fraanje
Algemeen Directeur
06 24 96 98 79
rfraanje@ipo.nl

Karin Weustink
Directielid
06 18 30 03 84
kweustink@ipo.nl